

CT²

de OR en de Wtp

01 // wat is een pensioen? of: waar gaat dit over?	14
02 // uitgangspunten en doelen	15
03 // de vier belangrijkste veranderingen op een rij	16
04 // hoe gaat de nieuwe premieregeling er straks uit zien?	18
05 // wanneer gaan de pensioenen veranderen?	20
06 // wat betekent deze wet voor organisaties?	23
07 // wie zijn de mogelijke uitvoerders van jouw pensioenregeling?	25
08 // pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde	26
09 // informatierecht en instemmingsrecht voor de OR	27
10 // wat is de rol van de ondernemingsraad?	32
11 // wat is de rol van de PVT?	33
12 // wat heeft de medewerker zelf te vertellen?	34
13 // het stappenplan voor de OR	36
14 // checklist: communicatie met medewerkers	53
15 // tijdlijn: alle stappen en acties in één overzicht	62

inleiding

Er komen grote veranderingen aan: de komende jaren moet alles wat met onze pensioenen te maken heeft veranderen. En dat voor (bijna) iedere Nederlander.

De nieuwe Wet toekomst pensioenen gaat ons allemaal verplichten om deze veranderingen door te voeren. Op 1 juli 2023 is de nieuwe wet ingegaan. Dat betekent dat iedereen die met pensioenen te maken heeft vanaf dan ook met deze wijzigingen te maken gaat krijgen.

Met iedereen bedoelen we écht iedereen. Dus niet alleen alle medewerkers¹ in Nederland, maar ook alle organisaties met medewerkers, alle werkgevers en alle vakbonden in de cao-overleggen. En natuurlijk alle pensioenfondsen, pensioenverzekeraars en andere pensioenuitvoerders.

Het doel is een grondige modernisering van het hele pensioenstelsel. Zo wordt het pensioenstelsel persoonlijker en transparanter. Ook moet het beter in staat zijn om schommelingen in de economie op te vangen. Daarnaast komt er een aantal (extra) keuzemogelijkheden en volgen er maatregelen voor zware beroepen.

Wat er met het tot nu toe opgebouwde pensioen gaat gebeuren, hangt af van de pensioenuitvoerder. De meeste pensioenfondsen zullen ernaar streven om de oude pensioenrechten om te zetten naar het nieuwe pensioensysteem. 'Invaren' wordt dat genoemd. In de meeste gevallen zal dit invaren naar verwachting gunstig uitpakken voor de deelnemers².

Bij pensioenverzekeraars en [premiepensioeninstellingen](#) zal er waarschijnlijk niet veel veranderen. Daar zullen de huidige pensioenrechten niet omgezet worden naar het nieuwe pensioensysteem. Wel zal de nieuwe pensioen-opbouw natuurlijk volgens het nieuwe pensioenstelsel plaatsvinden.

1. Mensen die een arbeidsovereenkomst hebben met een bedrijf dat in Nederland gevestigd is en die dus in loondienst werken.
2. Op dit moment wordt nog onderzocht of het invaren juridisch wel mogelijk is; daar is veel discussie over. Ook zien we dat er in de politiek voorstellen worden gedaan om de deelnemers aan de pensioenregeling meer inspraak te geven over het invaren, zoals een referendum. Dit geeft wel (pensioen-vaktechnische) bezwaren. Het is op dit moment (februari 2025) nog niet duidelijk hoe zich dit zal ontwikkelen. Wel duidelijk is dat het 'invaren' alleen speelt bij pensioenregelingen die bij een pensioenfonds zijn ondergebracht. Bij pensioenregelingen die worden uitgevoerd door een verzekeraars of een premiepensioeninstellingen (en dus bij ondernemingsraden) speelt het 'invaren' geen rol.

Voor alle pensioenregelingen blijft van toepassing dat de regeling voor alle medewerkers geldt. Zo blijft iedereen verplicht meebetalen aan de pensioenregeling. Maar de pensioenregeling wordt ook transparanter. Je krijgt als deelnemer meer inzicht in hoeveel geld er geïnvesteerd wordt in de pensioenregeling en ook hoe het eigen pensioen ervoor staat. Het risico van overlijden blijft voor iedereen verzekerd: dit is belangrijk voor het nabestaandenpensioen (de uitkering aan partner en/of kinderen). Ook de premievrijstelling bij arbeids-ongeschiktheid blijft een verzekerd onderdeel van de pensioenregeling.

Heel veel ondernemingsraden van organisaties met een eigen pensioenregeling die wordt uitgevoerd door een pensioenverzekeraar, een premie-pensioeninstelling (ppi) of een algemeen pensioenfonds (apf), krijgen met deze veranderingen te maken.

En juist voor die ondernemingsraden en PVT's (Personeelsvertegenwoordiging) is deze handleiding bedoeld: voor ondernemingsraden en PVT's bij organisaties met een eigen pensioenregeling.

De nieuwe wetgeving is inmiddels van kracht. Dat betekent dat het nú tijd is om actie te ondernemen! In dit **OR praktijkboek** leggen we uit waarom.

We wensen je veel leesplezier. Na het lezen nog vragen? Neem contact op!
We zijn altijd bereid met je mee te denken.

Sander, Martijn en Joost

Speciaal voor jou: extra's om te downloaden!

Met deze inlog voor de speciale pagina kun je diverse extra's downloaden om meteen aan de slag te gaan. Gebruik deze inlog meteen en kijk wat we hebben klaargezet!

Speciale pagina: <https://ct2.nl/pensioen>

Wachtwoord: p3nsio3n

- 3 In dit OR praktijkboek moet waar 'organisatie(s)' staat, eigenlijk 'werkgever' gelezen worden. Omdat er binnen ondernemingsraden bijna nooit gesproken wordt over het begrip 'werkgever' en wel over 'de organisatie' hebben we dit in dit OR praktijkboek nu zo aangehouden voor de leesbaarheid.
- 4 Waar in dit OR praktijkboek 'OR' staat, kan ook 'PVT' gelezen worden. Voor de leesbaarheid is dit niet overal specifiek vermeld, behalve in hoofdstuk 11: wat is de rol van de PVT?

versiebeheer

Dit **OR praktijkboek** is de vijfde versie. Voor een overzicht van alle veranderingen ten opzichte van alle eerdere versies verwijzen we graag naar het hoofdstuk versiebeheer achter in dit **OR praktijkboek** op bladzijde 62.

aanpassingen versie 5, maart 2025

We merken dat ondernemingsraden en directies het onderwerp van de pensioenregeling als een hete aardappel voor zich uitschuiven, om maar nog niet mee bezig te hoeven zijn.

Daarom bevat deze update een aantal kleine verduidelijkingen en tekstaanpassingen, maar vooral ook een aanpassing van de nemen stappen in de tijd. Alles in dit OR praktijkboek is er nu op gericht alsof je nu gaat starten met het traject om te komen tot een nieuwe pensioenregeling. En als je zaken wel (al) gedaan hebt, dan kun je die afvinken in de tijdlijn.

Wat er ook gebeurt, of de deadline heel misschien uitgesteld gaat worden of niet, er zal een nieuwe pensioenregeling uitonderhandeld moeten worden tussen OR en directie (lees: Bestuurder).

Op dit moment moet de nieuwe pensioenregeling bij jou in de organisatie helemaal uitonderhandeld en klaar zijn om uit te voeren op 31 december 2026. En als je kijkt naar [de tijdslijn op bladzijde 64](#), dan is er nog heel veel te doen.

En daarom hebben we ook een nieuw hoofdstuk geschreven:
'de tijd dringt: [deadline 31 december 2026!](#)'

Wij, de schrijvers van dit **OR praktijkboek**, hebben geen enkel belang bij wat jij in jouw organisatie gaat doen, maar de OR moet wel **NU AAN DE SLAG!**

eerder verschenen in de OR toolbox met praktijkboeken en expertgidsen

Dit **OR praktijkboek** is onderdeel van een reeks **OR praktijkboeken**, **OR expertgidsen** en templates die samen de OR toolbox vormen. Alle onderdelen van de OR toolbox zijn te downloaden via [CT2.nl](https://www.ct2.nl). De **OR praktijkboeken** zijn ook in gedrukte vorm te koop en hebben extra bonusmateriaal via een speciale inlog die voorin het boek staat vermeld.

- OR expertgids: kandidaten werven voor OR-verkiezingen
- OR expertgids: duurzaamheid en ESG rapportages
- template OR-jaarverslag op één A4
- OR expertgids: werkkostenregeling 2024
- eBook OR-basisbegrippen en OR-begrippen
- eBook draaiboek verkiezingen ondernemingsraad
- eBook instemming en advies

We zijn nog diverse boeken aan het schrijven op dit moment.

Meld je aan voor de memo van CT² en we houden je graag op de hoogte!

over de schrijvers

Dit OR praktijkboek is geschreven door drie leden van het [CT2-team](#). Zij beschikken over diepgaande kennis, deskundigheid en praktische ervaring in het begeleiden van ondernemingsraden.

Sander Vrugt van Keulen
CT²

specialist groepsdynamiek en
participatie / coach / facilitator
ondernemingsraden

Martijn Visser
Laater

senior
pensioenconsultant
ondernemingsraden

Joost van Mierlo
De Voort Advocaten |
Mediators

specialist
medezeggenschapsrecht

Op dit praktijkboek rust copyright met een Creative Commons licentie.

ISBN 9789403805610

TIP:

Ken je onze CT²-dossiers al? Voor nieuwe wetgeving in ontwikkeling (belangrijk voor ondernemingsraden) houden we speciale CT²-dossiers bij.

Er is nu ook een CT²-dossier over de stand van zaken voor de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp). Deze wet is per 1 juli 2023 van kracht geworden. Lees meer in het '[CT²-dossier Wet toekomst pensioenen \(Wtp\)](#)'.

